

✠ POMHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

11. čislo • ISSN 0032-4132

Budyšin, nowember 1980

Lětnik 30

Hrono za nowember

My čakamy po božim slubje na nowe njebjesa a na nowu zemju, w kotrymž prawdosć přebywa

2. Pětra 3.13

Kóždy z nas za sprawnosću žedži. wosebje potom, hdyž je so nam někajka njesprawdosć stała. Ale nic jenož, zo za sprawnosću žedžimy, my so samo wo nju prócujemy, wosebje potom, hdyž je so nam křiwda stała. A tola, najebać wšeje prócy, je na swěće njesprawnosć wulka. Tu někotre přikłady: Ludžo so přesčěhuja, dokelž su hinašeje rasy abo wěry hač

ći, kiž knježa. Žonam so we wšelakich krajach za samsne džělo mjenje plaći hač mužam. W někotrych krajach ludžo hłodu mrěja a w druhich so cyrobizna zniči, dokelž maja tam pječa přewjele.

Ja sebi druhdy myslu, zo naša próca wo sprawnosć tohodla tak mało wuskutkuje, dokelž pytamy sprawnosć jenož za sebje abo za našu sku-

pinu, w kotrejž smy žiwi. „Sprawnosć“, to drje husto jenož měni „moju sprawnosć“ abo „mój wužitk“. Druhdy mam začišć, zo so prašamy: Što mam ja z toho, zo so za prawu druhich zasadźuju? Mi so druhdy skoro zda, hač bychmy přećiwo diskriminaciji žonow abo rasow byli, dokelž so nadźijamy, přez to přećelow dóstać, kiž so za to wo prawa wěry zasadźuja, hdžež je wěra přesčěhana. Ale njech tak je abo nic: Naša próca wo prawdosć wjele njesprawnosće na zemi.

Bóh chce našu prócu wo sprawnosć. Wón chce, zo pytamy prawdosć, ale nic našu! Prawdosć druhého mamy pytać. To móže druhdy samo rěkać, zo so zdžěla zdam mojeho prawa, zo by druhu swoje prawo dóstał! W julijskim čisle „Pomhaj Bóh“ čitachmy na tutym městnje wo Abramje a Loće. Tam so naspomni, zo je tež Abram so swójeho prawa zdał. Hač njeje to přikład za naše zadźerženje? Tajku aktiwitu, kiž njepyta najprjedy to swóje, mamy naložować, hdyž so wo prawdosć prócujemy.

Nětko pak słyšu, zo prajiće: To ženje na zemi njedocpějemy. Swět, w kontrymž knježi prawdosć a ničo druge hač prawdosć, to je són, kiž so ženje njedopjelni. Za to je čłowjek pře sebičny. Njesteji tež w Swjatym pismje, zo smy a wostanjemy hrěšnicy? Njewuznawam kóždu njedželu, zo sym „chudy, hubjeny, hrěšny čłowjek“? Čehodla mam so potom prócować, hdyž je moja próca tak a tak podarmo, dokelž njesprawnosć njemožu wotstronić?

Wězo njemožemy z našimi mocami sprawnu swět twarić. To pak njerěka, zo móžemy ruce do klina položić a so wzdać wšeho prócowanja. Bóh je nam starosć wo blišim přikazał (Matej 22,39). Zo njedočinimy, njemože rěkać, zo njetrjebamy započec. Poslušnosć božej woli napřećiwo njeje wotwisna wot wočakowaneho wuspěcha.

Našu prócu wo sprawnosć za druhich mam hišće z drugeje přičiny za wažnu. Jeli woprawdže do Boha wěrimy, potom tež wěmy, zo so wón za nas stara. We wěrywuznawarskim kěrļušu (300) rěka: „Wón zdžerži sam nas a wobstara a wšitko w swojej mocy ma.“ Jeli to njejsu jenož prózdne słowa, potom wěm, zo njetrjebam so tak za sebje starać, kaž by wšitko jenož wote mnje wotwisne było. Njetrjebam na to hladać, zo ja dosć a nadosć dóstanu. Bóh moje živjenje zdžerži. To pak rěka, zo sym nětk swobodny, so za druhého starać.

Dag Hammarskjöld je jónu praji: „Žiwjenje ma jenož hódnotu přez swój wobsah za druhich. Moje žiwjenje bjez hódnoty za druhich je hórše hač smjerć. Tohodla služ wšitkim! Kak njezapřimljiwje wulke to, štož je so mi dariło, kak knižomne to, štož ja woprowach!“ Njeplači to tež za nas? Njeje nam Bóh tež njezapřimljiwje wjele dať?

A byrnjež my sprawnosć na swěće njedocpějemy: Jónu so wšitko přeměni a wobnowi. Runje w tutech ty-

dženjach na koncu cyrkwinskeho lěta chcemy na to spominać. Jónu so wšitko přeměni a wobnowi, ale nic přez čłowjeka, ale přez Boha.

„My čakamy po božim slubje na nowe njebjesa a na nowu zemju, w kotrymž prawdosć přebywa.“ Tutu nadžiju mamy. Wšitko nas tu wobčežuje a starosće čini, je zachodne. Bože slovo nam krasny přichod lubi.

Několři měnja, zo je we našim hronje ze słowom „prawdosć“ Jězusa

měnjeny. Naše hrono by potom wuprajilo: Jězusa budže mjez nami přebywać. Ale hač je tak měnjene abo nic, po mojim zdaću so z tym wjele noweho njewuprají, dokelž je Jězusa tola sprawný a z nim potom tež sprawnosć přebywa. W nowym swěće, na kotryž čakamy po božim slubje, budže zawěsće Chrystus z Knjezom, a to rěka, zo budže měr, sprawnosć, žiwjenje a zhromadnosć z Bohom. To njech je naša nadžija!

Albert

Waše žiwjenje je z Chrystusom potajene w Bohu

(Kol 3,3)

Z lista fararja Jurja Malinka-Lazowskeho, kotryž napisa lěta 1942 swojemu najstaršemu synej:

Roman wo fararju, kotryž sy přečitał, njeznaju; dóstanu-li jón do rukow, chcu sej jón tež přečitać. Čeže tajkeho romana leža w njemóžnosći, za čitarja njewidžomnu srjedžiznu widžomnu činić, wokoło kotrejež so w křesćanskej wěrje a žiwjenju wšo hiba, haj wot kotrejež w poslednej konsekwency wšitko druhe wotwisuje.

Stož to tola pospytuje, skutkuje nimale stajnje masiwny a prawdženjepodobny. „Waše žiwjenje je z Chrystusom potajene w Bohu“, praji Pawoł, Kol. 3,3, a štož je w Bohu potajene, njemóžemy my ludžo widžomne činić. Karl Barth ma tohodla prawje, hdyž praji, zo móžemy wo tutech wěcach jenož dialektisce rě-

čec, to pak rěka we wuprajajach, kiž so we formje wzajomnje zběhaja, abo w znamjenjach, kaž w sakramentach, abo w přirunanjach.

Jenički basnik, kotremuž je so poradziło, křesćanske žiwjenje nic pokazac (přečož to njeńdže), ale zdace wo nim podac, je C. F. Meyer (Conrad Ferdinand Meyer – 1825–1898 – wuznamny šwicarski němskorěčny powědar a basnik). Jeho „Swjaty“ abo jeho „Pescara“ staj woprawdžitaj křesćanaj, ale runje tohodla staj za swoju wokolinu kaž za čitarja „čmowej a wukładujomnej postawje“, kaž Meyer sam wo Pescarje praji. Wšitko da so runje tak derje tež cyle čłowjesce wujasnić. A Bóh wostanje tež w jeju žiwjenju a wosudže přewšo potajna móc. Ale runje w tutym zdaću potajeneho ležitej přičahliwosć, kotruž tutej postawje wu-

konjatej, a žiwjenska wěrnosć, pod kotrejež začišćom stejimy pola C. F. Meyera.

Přečož we woprawdžitym žiwjenju je wšak runje tak: Žadyn křesćan njeje jako tajki za druhich spóznać, ani za najbližich přiwuznych. Kóždy steji w dwójnym swětle jako „čmowa a wukładujomna postawa“, a štož chce to hinak, zapadnje nimale z wěstosću do ludarstwa, dokelž chce něšto pokazowac, štož so pokazac nje- da, dokelž je potajene a tohodla nje- widžomne. Tu je zóřlo někotrehožkuli spytowanja w křesćanskim žiwjenju: Chcemy rady swětej móc a krasnosć Chrystusa wobswědčowac, nic jenož ze słowami, ale tež ze skutkami, haj přez cyłu našu bytosć. Ale tomu su wšak jara wuske hranicy stajene. Swět zaso chce něšto widžeć wo Chrystusowej mocy, jemu chce so „znamjenjow a džiwow“, kotrež pak nimamy k dispoziciji. Swět njedyrbi widžeć, ale wěrić, a to wón nechce.

Nó, wo tym by so dało hišće wjele rjec...

Prědowanje na ekumeniskej nutrnosći 24. 8. 1980 w Zdžeri

12. Kor. 4. 7–10: *My mamy tutón pokład w hlinjanych sudobjach, zo by ta přez měru krasna móc byla boža a nic wot nas. Wšudžom mamy žalosć, ale so njetrašimy; nam so styšće, ale njezadwělujemy. Smy přescěhání, ale njejsmy wopušćeni; smy potlačowani, ale njezahinjemy. A nosymy kóždy čas mrěće Jězusa na swojim čěle, zo by so tež žiwjenje Jězusa na našim čěle zjewilo.*

Hač je to prawy tekst za džensa? Za Was, katolsku wosadu tu w Zdžerje, je to wjesoly swjedenj. Poswjećiće tola džensa Waše pišće. Tu drje by so chwalobny tekst lěpje hodźal. A smy so zhromadźili k ekumeniskej nutrnosći. Njejsće tekst wočakowali, kiž prosy wo jednotu cyrkwy? Ale město toho sym tekst wuzwolił, kiž rěči wo žalosćach, styksnosćach, přescěhanju a potlačowanju. Čehodla sym za naše zetkanje runje tutón tekst wuzwolił?

Naš wotrězk swjateho pisma je po ewangelskej protyce za Bartroma postajeny – a to je džensa! Tak sym tekst wzał, kiž k džensnišemu dnjej slůša. Moje přewědčenje je, zo ma nam tute bože slovo něšto prajić – nam, kiž smy tu zhromadźeni w tutej rjanej cyrkwi. A tohodla chcemy na tute bože slovo posłuchać.

Cyrkej je kaž hlinjane sudobjo. Po swětnym wašnju wotblyšćuje sudo-

bjo něšto wot poklada, kiž je we nim. Tohodla je tež papjera, we kotrež je něšto zapakowane, husto tak wudebjena. Haj, husto je papjera wosobniša hač to, štož je nutřka.

Cyrkej je hlinjane sudobjo, to rěka: njenahladna, chuduška, bjezmocna. Za někotrych to rěka, zo potom tež jejna powěsć knižom njeje. Tajke rozlamliwe sudobjo kaž cyrkej, njemóže wulkotnu a krasnu powěsć měć. A tomu hišće přińdže, zo je tute sudobjo, cyrkej, do wšelakich cyrkwjow a skupinow džělena. To tola njemóže ničo być – praji swět.

W tutym sudobju pak je drohotny pokład! Potajkim je to runje nawopak, hač sebi swět myslí. Njenahladna, chuduška, bjezmocna a džělena cyrkej je kaž hlinjane sudobjo, ale we njej je drohotny pokład. Zwonka njemóžeš spóznać, što na tym je, ale dyrbiš do cyrkwy přińć.

Pokład cyrkwy je bože slovo wo našim wumóženju. Za mnje je to přeco zaso znowa džiw: Bóh mje lubuje! Wón chce mje do swójeho kralstwa! Za mnje je Jězusa čerpił a wumrěł – za mnje, kiž sym tola hubjeny, hrěšny čłowjek!

Tute nas wumóžace slovo trjeba sudobjo, a to je cyrkej. Cyrkej ma potajkim wažny nadawk! Bjez njeje nimamy pokład, to rěka bože slovo.

Cyrkej je žiwa připowědanja dla.

Potajkim njeńdže w cyrkwi wo druhe wěcy, na priklad wo kulturu, moraliku, politiku abo druhe wěcy. K wšitkim tym ma cyrkej wězo něšto prajić, ale wot jejneho nadawka sem: bože slovo wo wumóženju připowědać. Pruhi z tutoho připowědanja padaja na wšitke druhe pola našeho žiwjenja, ale maja z božeho słowa přińć.

Potom stejimy w zhromadnosći ze zbožnikom. To pak je zhromadnosć čerpjenja. „Nosymy kóždy čas mrěće Jězusa na swojim čěle“, praji so w našim teksće. Dokelž njejsmy wjac hač Knjez, móže japoštoł Pawoł wo hlinjanym sudobju rěčeć.

Jeli pak potom něchtón spóznaje, zo je w tutym hlinjanym sudobju drohotny pokład, potom to njezaleži na sudobju, potajkim na cyrkwi, ale na našim Knjezu. Swjate pismo praji: „My mamy tutón pokład w hlinjanych sudobjach, zo by ta přez měru krasna móc byla boža a nic wot nas“. Za to mamy jeho chwalić!

Powěsć wo Chrystusu jako našim zbožniku nas zwjazka. Před lětami mějach w čahu zetkanje z adwentistom. Wězo jemu njezatajich, što sym. Ale njebě pytný, zo mamy něšto zhromadneho. Rozmołwa so wlečeše hač na tutón wokomik, hdyž naspomnich mjeno Jězusa Chrystusa. To jeho tak zwjeseli, zo wolaše druheho w pódlanskim wotdžělu a jemu praješe: „Woni tež do Jězusa wěrja.“ Poměr mjez nami běše nětko wo wjele lěpši.

Tež my smy we wšelakich cyrkwjach doma. Ale „woni tež do Jězusa wěrja!“ To nas wjazka. Njeńdže wo

Sprawny zahrodnik

Znažu wulku zahrodu,
we njej wjele jenak wulkich rjadkow,
wšě z nich polne njeličomnych kwětkow —
tu sřebam swjatu čišinu.

Tótka zahrodnik tam je.
Wón pilnje ryje, hrjeba, ploni
dokelž do spěcha jeho honi
smjeré njenasytna nastajnje.

A sprawny je tón zahrodnik:
wón njehlada, hač bur sy był, hač prošer,
hač prosty, wučeny, hač wulkich česćow nošer —
wón wšitkim jenak přidželi . . .

Pawluš

Posedženje Wuběrka serbskeho wosadneho zwjazka

Tutón pomnik mjenuje so „mač zemja“ a steji na Gertrauden-pohrjebnišću w Güstrowje. Wón je stworjeny wot Ernsta Barlacha. Dopomina nas na našich drohich zemrělych.

samsnu organizaciju; njeńdže wo skrućenje našeje mocy; njeńdže wo wjetši wliw a tež nic wo to, druhého na mój bok sčahnyć. Ale přez wěru do Chrystusa słušamy hromadže.

To wosebje nam Serbam płáči. Smy mały narod, ale napjatosćow a njezrozumjenjow je dosć. Njezrozumimy, čehodla druha cyrkej tak abo hinak jedna abo čehodla so tak abo hinak rozsudži. Widžimy jenož, štož je hinak, za nas njezrozumliwe abo wobćežne. Zabudžemy na to hladać, štož nas jednoći: wěra do Chrystusa!

Móžno, zo so tuta wěra we wšelakich cyrkwjach wšelako wuskutkuje. Ale to njemóže rékać: Nětko smy porno sebi žiwi abo samo w njepečelstwje z druhimi. Nawopak: Jako bratra přez Chrystusa móžemy mjez sobu rěčeć a spytać, druhého zrozumić. My ewangelscy was, a wy katolscy nas. Husto je so mi tak šło, zo sym druhého hakle potom zrozumił, hdyž z nim rěčach, a to runje wo tym, štož mje wobćežowaše.

Naše cyrkwy su hlinjane sudobja za drohotny poklad božeho słowa. To nas zwjazuje a tohodla móžemy zhromadnje spěwać, so modlić a so Bohu džakować, zo je nam tutón poklad dał.

Albert

Pjatk, dnja 12. septembra zeńdže so w Budyšinje na Michałskej farje Wuběrk serbskeho wosadneho zwjazka. Jako hósćej běštaj naš serbski krajny synodala, knjez Łatki, a lékar dr. Herman přitomnaj.

W přnim dypku jednaše so wo wobsadženje Michałskeje wosady w Budyšinje. Farar Albert přečita nam wotpowědne dokumenty a informowaše wo podawkach, kotraž su k tutomu rjadowanju dowjedli. Čitarjo su dže přez rozprawu wo Zwjazkowej zhromadźiznje („Serbska ewangelska synoda“ — 3/1980) a přez list fararja Alberta na redaktora wo loskočiweje problematice informowani (hlej PB 10/1980!).

Přizamkny so hnydom krótka diskusija wo prašenju, hač je dobre, zjawnje wo hišće wotewrjenych personalnych prašenjach informować. Redaktor „Pomhaj Bóh“ měješe to z dweju přičin za trěbne: 1. Dokelž je runje pola personalnych rozsudow informacija zjawnosće po móžnosći zahe trěbna, zo njeby so móhlo za začinjnymi durjemi přećiwu zajimam wjetšiny rozsudzić (runje při wobsadženju serbskich farskich městnow je to wažne!). Hdyž je rozsud doskónčny, njeje hižo móžno, něšto za abo přećiwu njemu činić! 2. Je spoznać wšelakich modernych wědomosćow, zo dźerži skupina čłowjekow čim lépje hromadže, čim dokładnišo a wobšěrnišo je informowana (hdyž maja sobustawy začisć, zo so jim jenož to najwažniše praji, zhubja zajim).

W druhim hłownym dypku zaběraše so Wuběrk z poslednjeje ekumeniskeje nutrnosću. Wona wotmě so njedźelu, 24. awgusta, w Zdžeri. Schwali so „ewangelski“ džěl, wobmyslenja wuprajichu so wot wjacorych sobustawow dla čisteho „katolskeho“ džěla z wobradami, kotraž su nam ewangelskim cuze abo samo přećiwu našim tradicijam (łačonske spěwanje, „monstranca“ atd.). To so pak jenož tohodla wobmysli, dokelž njebě jasne, hač słuša to k ekumeniskej nutrnosći, abo hač su tu ewangelscy jenož hosćo pola swojich katolskich sotrow a bratrow we wěrze. Wupraji so próstwa, zo bychu so ekumeniske nutrnosće na každy pad dale wjedli, zo pak by so na nich jenož to činiło, štož móžetej woběj džělej z dobrym swědomjom a cyłej wutrobu sobu činić. Farar Albert připraji, zo chce so wo dalewjedženje ekumeniskeho hibanja w Serbach prócować.

Třeći dypk bě zaběra z našim časopisom „Pomhaj Bóh“. To wotpowěduje faktej, zo njeje so wutworila wosebita redakciska rada, ale zo bě so wobzamknyło, zo Wuběrk tutu funkciju sobu přewozmjje.

Wšitcy sobustawy běchu dostali wšitke čisła, kotraž su wot julija 1979 wušli, a rozwi so žiwa diskusija wo pozitiwnych a negatiwnych kritikach, a činjachu so dobre namjety za wuhotowanje našeho časopisa. Wězo je bohužel tak, zo by naš časopis dyrbał snadź každy dzeń abo znajmjeńša tydžěn wuchadžeć, hdyž by-

chu so dyrbjeli wšitke přeća spjelnić!

W štwórtym dypku předewza sej Wuběrk, sej mysle činić wo tym, kak chcemy Lutherowy jubilej w léce 1983 w našich serbskich wosadach woswjecić.

To je cyrkej w Rakecach, wot wjesneje drohi widzana.

„Serbske ewangelske blido“

Wjac hač dwaceći ludźi bě so pjatk, 19. septembra, w „farskej bróžni“ w Rakecach zešlo při „serbskim ewangelskim blidze“. Naš luby hósć bě naš jubilar, lawreat Narodneho myta, naš wumělc a wótcinc, Měrcin Nowak-Njehorński.

Wón powědaše najprjedy wo dawno minjenych časach: wo času, jako bě wón přenje razy na schadźowanjach serbskeje studowaceje młodžiny a jako bě sam potom wjac lět hłowny starši. To je było před wjele wjac hač polsta lětami, a tola bě to za nas, jako wón powědaše, žiwa přítomnosť a ma dže to tež na našu džensnišu serbsku woprawdžitosć wuskutki. Na přikład rozjasni nam fakt, zo dyrbješe wón jako hłowny starši tež redigować časopis „Serbski student“, to, zo mamy w Měrcinje Nowaku nic jenož molerja, ale tež spisowacela!

Na prašenja přítomnych wotmołwi wón na zajimawe wašnje. Jako so jeho na přikład něchtó prašeše, hač je sej w času do wuswobodženja našu džensnišu woprawdžitosć tajku předstajil, kajkaž wona je, praji wón: Smy sej wobstarali informacije wo tym, kak so w Sowjetskim zwjazku wobchadza z narodnymi mješinami, smy je studowali a sej prajili, zo móžeja woni runjež k nam přinć, to by tež za nas dobre bylo.

Wobhladachmy sej stare fotografije něhdyšich schadźowanjarjow a čisla naspomnjeneho časopisa. Džiwachmy so, kak čily naš jubilar stajnje hišće je, a wjeselachmy so z nim, zo móže zwoprawdžić dalje wumělske plany. Tež jeho pomjatk je wobdžiwanja hodny — je takrjec stajnje hišće spušćomny katalog jeho džělow!

Zetkanje bě dopokaz za to, kak móže čłowjek ze zaběry ze zašłosću čerpać mocy k wobstaću přítomnosť.

POWĚŚĆE

Lipsk: 4. schadźowanje III. synody Zwjazka ewangelskich cyrkwjow w NDR wotmě so 19. do 23. septembra w Lipsku. Dnjowy porjad wobsahowaše tute dypki: rozprawa Konferency ewangelskich cyrkwinskih wjednistwow, staw diskusije a dalše džěło na Eisenachskich doporučenjach, rozprawa Theologiskeje komisije wo „Zawjazowacym wučerjenju cyrkwe“, zakładne problemy ekumeniskeho džěla, kwalifikowanje lajkow, rozprawa Diakoniskeho skutka a cyrkwinski zakoń k hospodarskim wudawkam. Wjetšina posedženjow bě za zjawnosť přistupna.

Berlin: Dialog mjez Zwjazkom ewangelskich cyrkwjow w NDR a Zjednocenej cyrkwu w Němskej (EKD), kotryž je so přez runočasně wozjewjenje słowa k 40lětněj rónicy započatka 2. swětoweje wójny započal, wjedže so dale. Kaž so 14. julija na nowinarskej konferency Zwjazka wozjewi, je so mjeztym za to stajna skupina wutworiła. Konsultacije du wosebje wo prašenje, kak móžetej wobej zwjazkaj cyrkwjow skutkownje a wěcy wotpowěduju sobu zamołwić zasadženje za měr a wotbrónjenje. **K tomu je so wobzamknyło, zo wotměje so we woběmaj němskimaj statomaj njedzělu, 9. nowembra, próstwowa boža služba k tutym problemam.**

Drježdžany: Přihoty za schadźowanje Centralneho wuběrka swětoweje rady cyrkwjow 17.–26. awgusta 1981 w Drježdžanach su stupili do konkretneho stadija. Wotměchu so rozmołwy ze statnym sekretariatom za cyrkwinske prašenja a z Radu wobwoda Drježdžany. Je hižo wěste, hdže budže so schadźować, bydlić, jěsć atd.

Zwickau: Fararjo tutoho cyrkwinskeho wokrjesa zetkach so lětsa k swojemu lětušemu cyłodnjowskemu konwentej — we lěsu a džělach tam! Masy mokreho sněha dnja 10. apryla su tež w cyrkwinskim lěsu w Rudnych horach načinili njesměrnu škodu, kotrejež wotstronjenje budže hišće lěto trać a kotrejež sčěhi so hakle za lětdžesatki doskónčnje přewinu.

Genf: Centralny wuběrk swětoweje rady cyrkwjow schadźowaše so 14. a 22. awgusta. Nowina našeje krajneje cyrkwe „Der Sonntag“ rozprawja wo schadźowanju pod wulkim nadpismom: „Cyrkej dyrbi so z chudymi solidarizować.“ Na tutym schadźowanju přeprasy naš krajny biskop dr. Jan Hempel, sobustawy Wuběrka, najwyši gremij Swětoweje rady cyrkwjow za lěto 1981 do Drježdžan.

Berlin: Za „Lěto škodženych“, kotrež so mjezynarodnje w léce 1981 wotměje, wutwori so knježerstwowa komisija pod předsydstwom ministra za strowotnistwo, prof. dr. Mecklingera. K tutomu gremijej, kotryž ma iniciatiwy našeje republiky w tutym wot UNO wuwolanim léce škodženych rjadować, slujeja tež wosobiny Diakoniskeho skutka — nutřkowne misionstwo a pomocny skutk — ewangelskich cyrkwjow w NDR.

Berlin: Ewangelska měsačna nowina „Standpunkt“ ma w swojim septemberskim wudaću rozprawu pod nadpismom: „Serbska cyrkwinska hudźba“. Redaktor časopisa, dr. Wirth, recensuje tam dr. Rawpowu knihu „Serbska hudźba“ a wosebje to, štož tam wo našeje cyrkwinskej hudźbje steji. Dale je tam rozprawa wo cyrkwinskim koncerće w Pětrowskej cyrkwi při składnosći našeho V. festiwala.

Serbske bože služby

2. 11. — 22. njedzela po Swjatej trojicy
Budyšin-Michałska: 9.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Budestecy: 9.30 hodž. kemše z božim wotk. (Albert/Malink)

9. 11. — 23. njedzela po Swjatej trojicy
Huska: 10.00 hodž. kemše z božim wotk. (Wirth)

16. 11. — předposlednja njedzela po Swjatej trojicy

Minakał: 8.30 hodž. kemše z božim wotk. (Feustel)

Hrodzišćo: 8.30 hodž. kemše (Albert)

Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotk. (Wirth)

Budyšink: 10.00 hodž. kemše z božim wotk. (Wirth)

19. 11. — Pokutny džen

Hodžij: 10.00 hodž. kemše z božim wotk. (Wirth)

23. 11. — Spominanje na zemřelých

Bart: 8.00 hodž. Bože wotkazanje (Albert)

Njeswačidło: 14.00 hodž. kemše z božim wotk. (Pjech)

30. 11. — 1. adwent

Bukecy: 14.30 hodž. kemše z božim wotk. (G. Lazar)

7. 12. — 2. adwent

Budyšin-Michałska: 9.00 hodž. kemše z božim wotk. (Albert)

Hodžij: 10.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Porjedženka

Přez misnjenje w čišćerni je so poslednje čisło skepsalo! Napismo na přenjeje stronje ma prawje rěkać: **Naša młodžina wě što chce! Prosimy wo zrozumjenje!**

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadza jónkróć za měsac z ličencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: Farar Cyril Pjech, 84 Riesa 11, Windmühlenstraße 17, tel. 44 91. Ekspedicija: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-1101 — Ludowe nakładnistwo Domowina Budyšin. — Index-Nummer 33921 — Čisć: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje III-4-9-1647-1,6